

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

✠ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ ✠

18.—

— Φυλακή; Πάντα καλύτερα θάνατο. Άμα κατακυλιόσαστε κανείς μία φορά . . .

Δέ θέλησε νά προχωρήσει περισσότερο. Το πρόσωπό της συννέφιασε άβυσσικά και τὰ μάτια της πού τώρα μιά πλατειά, μαύρη γραμμή τὰ σημάδευε από κάτω, κινήθηκαν άνήσυχτα.

— Ξέρεις πώς είσαι ένας ήρωας; πρόσθεσε έ Άλέξης.

Έβλεπε.

Καλά άφου τὸ θέλεις, μὰ δὲ μοῦ λές γιατί ο κύριος Λίντας επιμένει τόσο γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ διευθυντή;

Κείνος ξαφνιαστικέ.

— Μὰ βέβαια, από κείνονε γινήκανε όλα.

— Έμμένα αὐτὴ ἡ επιμονή του δὲ μοῦ άρέσει. Ξέρεις τί λένε; Ζήτησε: τὴ θέση τοῦ διευθυντή γιὰ τὸν πατέρα του.

— Ο κύριος Λίντας ἐκμεταλλευτής; Άδύνατο. Ά δὲν κάνεις καλά νὰ βάζεις ὑποψίες γιὰ τὸν κύριο Λίντα. Είναι ἀνώτερος ἀνθρώπος.

Εἶπνε καιρὸς νὰ πηγαίνῃ. Πρώτη φορά πού τόλμησε νὰ τῆς σφιξῇ τὸ χέρι καθὼς κείνη τὸ ἀπλωσε γιὰ τὸν χαιρετήσιον. Εἶτανε τόσο μαλακό, ζεστό . . . Άνατρίχιασε . . .

8

— Στὸν Κεραμαϊκό!

Ἡ φωνὴ ἀντηχάει σὰ σύνθημα. Ἐκεῖ, κοντὰ στὴ φάμπρικα, θὰ δεθῇ ἡ ὕστερνή, ἡ ὀριστικὴ μάχη. Καὶ πού; Ξέρει. Μάτῃ από τοὺς τάφους μπορεῖ νὰ ξεπηδήσῃ μιά καινούρια ζωὴ. Ἐκεῖ σφιχτοδένεται πάλε ὁ ἀργαῖος κόσμος μὲ τὸν καινούριο κ' οἱ ἀρχαῖοι προγόνοι δίνουνε τὸ χέρι: τὸ πολὺπειρα, τὸ σοφὸ, στὰ ἐγγόνια γιὰ ἕναν λυτρωμό, γιὰ ἕνα ἀνέδασμα . . .

Τὰ ἔρημα στρατόνια τοῦ ἀρχαίου νεκραταφείου ὅπου βρυάξει ἡ τρικουνίδα, ἀντηχάνε τάνήσυχτα βήματα τῶν ἐργατῶν κι ὀμιλίες παράξενες, λόγια πρωτάκουστα, χτυπάνε πάνω στὶς ραγισμένες πλάκες πού σκεπάζουνε τοὺς νεκρούς. Οἱ νεκροὶ μέσα από τοὺς τάφους τοὺς ἀφουγκράζονται νάκουδσουνε, ἕνας ταῦρος μαρμαρένιος πάνω στὸ ἀψηλὸ βάρθρο του, γιομάτος ὀρμή, εἶναι ἔτοιμος νὰ χυμῆξῃ. Κάποια θερμὴ πνοὴ περνάει: τοὺς πόρους τῆς σκληρῆς πέτρας, χώνεται στὰ σπλάγχνα τῆς, τῆνὲ θερμαίνει, κ' ἡ πέτρα ἢ τραχειὰ μιλᾷκῶνε, παίρνει ζωὴ. . . Μιά ἐκκλησίτσα ὑψώνεται γαλήνια πάνω στὸ λόφο, σύμβολο εἰρήνης, καὶ μέσα από τὸ ἀνοιχτὸ παραθυράκι μὲ τὰ σιδερένια σταυρωτὰ κάγκελα φαίνεται τὸ φῶς πού χαρίζει: τὸ καντήλι στὴν εἰκόνα . . .

Ἄπό πότε λές, νάναι αὐτὲς οἱ πέτρες; ρα τὰς ἕνας ἐργάτης.

— Είναι από τὸν καιρὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τοῦ ξεγᾶσι κάποιος, ἔτσι μὲ μιά γενικιά, ἀόριστὴ ἔκφραση.

Ἄ ἔργάτης συλλογιέται.

— Τί νὰ θέλουμε νὰ ποθνε τάχα αὐτὲς οἱ πέτρες; Ξαναρωτάει.

Ἄ ἄλλος σηκώνει τοὺς ὄμους του, ζαρώνει τὰ χεῖλια του, ἀνήξερως.

— Βρὲ δὲν κοιτᾷς τὰ χάλια μας παρὲς κάθεσαι καὶ χολοσκᾷς γιὰ αὐτὲς τίς παλιόπετρες; Ἐπιτέλους τί θέλεις νάναι; νά. Πέτρες εἶναι.

— Μᾶς φώτισες.

— Ἄμ τί δὲ βλέπεις πού μείναμε μοναχοί.

— Ὁ καθένας κοιτάζει γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Ἐβλεπες νὰ μᾶς προδώσουνε;

— Παίξεις μὲ τὴν πείνα;

— Πατήσανε τὸν θοκο τους. Θὰ τόχουνε βάρος στὴν ψυχὴ τους.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀμαρτία. Ἐγὼ δὲν τόχω γι' ἀμαρτία. Ἄμα εἶναι γιὰ τὸ ψωμί, γιὰ τὴ ζωὴ, ἔτσι μπορεῖ κανεῖ καθένας, εἶπε ἕνας σκυθρωπός.

Τὸνε κοιτάξανε μὲ ἀπορία.

— Ἔτσι τὸ λές τοῦ λόγου σου. Νὰ παλαμῆξῃς τὸ Βαγγέλιο . . .

— Καὶ τί κέρδισες τοῦ λόγου σου τόσα χρόνια, ποθσαι καλὸς Χριστιανός;

— Τί κέρδισα; Τί νὰ κερδίσω; Στὴν ἄλλη ζωὴ . . .

— Ἐγὼ θέλω τούτη τὴ ζωὴ νὰ χαρῶ, νὰ γλεντήσω. Ποῦ ξέρω ἐγὼ τί γίνεται στὴν ἄλλη ζωὴ;

— Σὲ στράδωσε κακομοιρὴ ἢ πείνα καὶ δὲ βλέπεις; Πάρα πέρα από τὴ μύτη σου.

— Μπορεῖ. Μὰ τί φταίω ἐγὼ;

— Τί ψυχὴ θὰ παραδώσῃς;

Κατέβασε τὸ κάτω χεῖλι του σὲ ἔκφραση, ἀδικησίας.

Σὰ θὰ ρθῇ κείνη ἢ ὄρα, ἄς ἔρθῃ ἕποιος θέλει νὰ παραλάβῃ τὴν ψυχὴ μου.

Σιγαλιὰ.

Ἄ ἄλλος κοῦνησε τὸ κεφάλι του.

— Ὁ στρατός λένε θὰ μᾶς χτυπήσῃ.

— Νὰ μᾶς χτυπήσῃ. Ναι! Σάμπως εἶναι μάννα μας ἢ κυβέρνηση; Μητροσιὰ δὲν εἶναι; Δικαίωμά της νὰ χαρῆξῃ τὴν ἀγάπη της ὅπου τῆς ἄρᾶσει.

— Ἄς εἶναι καλὰ ὁ Λαός; αὔρις θὰ γίνῃ συλλαλητήριο. Μᾶς τὸ βεβαίωσε ὁ κύριος Λίντας. Μὴν τὸ ξεχνάτε, εἶπε ὁ Ἄλέξης ζυγώνοντας στὴν παρέα.

— Θὰ τὸ ἴσομε κι αὐτό.

Σωπαίνουνε. Ἐνα μωρὸ κλαίει. Ἡ μάννα του ποῦ

δὲν κατορθώνει νὰ τὸ ἤσυχάζῃ, κάθεται σὲ μιὰ πέτρα, βγάξει τὸ βυζὶ τῆς καὶ τὸ τὸ χώνει στὸ στόμα. Κεῖνο μπουκώνει λαίμαρχα τὴ ρώγα ποὺ κρέμεται σὰ σταφύλι, πιπιλίζει, βουβαίνεται γιὰ κάμποσιν ὥρα . . .

Ὁ γέρο Μόσκος, θερμαστὴς χρόνια στὴ φάμπρικα, καθισμένος σ' ἓνα μάρμαρο, χαράζει γράμματα στὸ χῶμα, μ' ἓνα ξύλο ποὺ κρατᾶει στὸ χέρι.

— Αἱ γέρο, τί κάνεις αὐτοῦ; φωνάζει ὁ Στέρφας.

Κεῖνος ὑψώνει τὰ μάτια του γαλήνια.

— Χαράζω τὸνομά μου, ψιθύρισε.

— Στὸ χῶμα;

— Ποῦ ἄλλου;

— Σὲ ἔχω καλὸ νὰ τὸ χαράξῃς στὸ μάρμαρο.

Κούνησε θλιθερὰ τὸ κεφάλι του.

— Τὸ μάρμαρο δὲν εἶναι γιὰ μᾶς. Στὸ χῶμα, στὸ χῶμα γιὰ νὰ σβήνεται εὐκόλα.

Ὁ ἄλλος σκέφτηκε κάμποσο.

— Αὐτὸν τὸ λέει; ἢ καρδιά σου γι' αὐτὸ; ρώτησε ὁ Στέρφας.

— Βίμαι ἔτοιμος. Καλῶς νὰ ρθῇ.

— Τ' ἄρματα σου; . . .

— Δὲν ἔχουμε μᾶς ἄρματα. Θὰ βγοῦμε μπροστὰ τῇ στιγμή ποὺ θὰ δοκιμάσουμε νὰ νοῖξουμε τὴ φάμπρικα καὶ ἂ θέλουμε ἄς μᾶς τρουπήσουνε μὲ τις λόγχες τους, ἄς περάσουνε ἀποπάνω μας τὰ λογα.

— Θαρρεῖς πῶς θὰ δυσκολευτοῦνε νὰ τὸ κάνοῦνε

Ὁ γέρο Μόσκος, σήκωσε τοὺς ὤμους του.

— Ἄς πατήσουνε πάνω μας καὶ ἄς περάσουνε.

— Δὲ θὰ λυπηθοῦνε λὲς τίς γυναικες, τὰ παιδιὰ . . .

Χάρωσε τὰ χεῖλιά του.

— Ἀφοῦ δὲ μᾶς λυπηθῆκανε οἱ συντρόφοι μας καὶ μᾶς προδῶσανε . . . Σήμερα καθέννας εἶναι γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Μὰ ἐμένανε μοῦ εἶναι ἀδιάφορο. Τόσα γὰ πικὰ τὸ ψωμί μου, μουρμουρίσε κουνώντας θλιθερὰ τὸ κεφάλι του σ' ἓνα πολύξερο ὕψος σὺν ἄνθρωπος ποὺ ἔχει καλὰ σπουδάσει τὴ ζωὴ.

Κωμωδίες . . . Δὲ βραδίεσαι, πρόστετα σὰ νὰ μιλοῦσε μὲ τὸν ἑαυτὸ του.

Ἐνα κάρρο κατεβαίνει ἀγκομαχώντας. Ἐνα κεφάλι βωδίου προβάλλει πίσω ἀπὸ τὸ κάρρο, τὸ αἷμα ἀργαστάζει σὲ μιὰ κόκκινη λευρίδα. Τὸ βῶδι χωρισμένο στὰ τέσσερα δέχεται τίς ὑστερνὲς ἀχτίνες τοῦ ἥλιου, ποὺ πάει νὰ βασιλέψῃ, πάνω στὴ γυμνὴ ρόδινη σάρκα του. Τὰ μάτια, πάνω στὸ γυμνὸ, ξεγδαρμένο κεφάλι, ἀπομεινανε πετρωμένα μὲ τὴ γλώσσα κρεμασμένη ἔξω ἀπὸ τὸ στόμα, ἐνῶ ἀπὸ τὸ λαιμὸ ποὺ χάσκει κομμένοι κρέμονται κομμάτια αἷμα μαῦρο, πηγμένο. Ὁ ἀμαξᾶς κρατᾶει τὸ ἔλγο ἀπὸ τὸ γάμψι, ἀποπίσω ἀκολουθεῖ ἓνας χωροφύλακας.

— Γιὰ κοίταξε κεῖ, ψιθύρισε ὁ Στέρφας, δείχνοντας τὸ κάρρο.

— Κατάλαβες; μουρμουρίσε ὁ σύντροφός του ὁ Μπαγλαμὸς κλείνοντας τὸ μάτι.

Κ' οἱ δύο συνεννοηθῆκανε ἐπὶ στιγμή μὲ τὰ μάτια.

— Νὰ πάrouμε καὶ τὸ Φλώρη. Αὐτὸς ἔχει γερὲς πλάτες, εἶπε ὁ Στέρφας.

Οἱ τρεῖς ἐργάτες πηδῆσανε ἔξω ἀπὸ τὰ κάγκελα. Ἄρχιζε νὰ σουρουπώνῃ καὶ ὁ ἥλιος σκόρπιζε κόκκινα τριαντάφυλλα σὰ σύννεφα σὰ νὰ θελε νὰ περάσῃ στὸν ἄλλο κόσμον στεφανωμένος. Τὸ κάρρο ἔτριξε θλιθερὰ καὶ προχωροῦσε τρικλιζοντας. Ὁ Στέρφας ζύγωσε ἀπὸ πίσω τὸ χωροφύλακα.

— Βρώμιος; ρώτησε ἀδιάφορα, μὲ τὰ χέρια στὴς τσέπες.

— Ὅχι, φτισικό. Τὸ εἶπε ὁ γιατρός, ἀποκρίθηκε ὁ χωροφύλακας.

Ὁ Στέρφας ζύγωσε τοὺς συντρόφους του ποὺ ἀκολουθοῦσανε ἀπὸ μακριά.

— Φτισικό λέει. Χαχαχά.

Στάτανε τὰ γέλοια.

Τὸ κάρρο προχωροῦσε τώρα μέσα στὰ χωράφια. Τὰ σκουπίδια ὑψωνότανε σὲ σωροὺς ποὺ τοὺς ἔδραζε ἕλη τὴ μέρα ὁ ἥλιος. Κάποια πουλιὰ γράφανε κύκλους στὸν ἀγέρα πάνω ἀπὸ τὰ σκουπίδια, ὁ ἥλιος χαμήλωνε ἀδιάκοπα.

Τὸ κάρρο σταμάτησε, ὁ ἀμαξᾶς τράβηξε τὸ ραμπὰ-δῶξυλο, καὶ σπρώχνοντας μὲ ἕλη τὴ δύναμή του ἔκανε τὸ κάρρο νὰ γύρῃ πίσω. Τὰ κρέατα κυλίσανε πάνω στὴ ζεστὴ γῆ καὶ τὸ κάρρο ξεναῆρθε στὴ θέση του, ἐνῶ τὸ ἄλογο τίναξε τὸ κεφάλι του τρομαγμένο. Ὁ ἀμαξᾶς πῆδησε πάνω στὸ κάρρο, ὁ χωροφύλακας θροναῖστικε δίπλα του καὶ τὸ κάρρο ξεκίνησε πάλι γιὰ τὴν πόλη . . .

Τὸ σκοτάδι ἀπλώνεται πάνω στὰ ἔρημα χωράφια καὶ τὸ χῶμα καθουρντισμένο ἕλη τὴ μέρα ἀπὸ τὸν ἥλιο διψαίει τὴ δροσιὰ τῆς νύχτας.

Ὁ Στέρφας κοίταξε γύρω του. Ψυχὴ. Ἐνας ἀψή-λὸς μαῦρος σκύλλος τοῦς κοίταξε ἀπὸ μακριά.

— Τὸ κρέας στὸν ὄμο καὶ δρόμο.

Τὸ σκοτάδι ἐπερτεν ἀπάνω τους προστατευτικό, ἐνῶ κείνοι τρέχανε σκυφτοὶ φορτωμένοι τὰ κρέατα.

— Ἀπόψε θὰ φάμε βασιλικά, εἶπε ὁ Στέρφας γλύφοντας τὰ χέρια του.

— Δὲ σιχαίνεσαι; Μπορεῖ καὶ νὰρρωσθήσουμε, λέει ὁ Μπαγλαμὸς.

— Δὲν τοὺς ἀφήνεις τοὺς γιατροὺς νὰ λένε.

Νυχτωμένα γυρίσανε στὸν Κεραμεικὸ. Οἱ συντρόφοι τοὺς περιμένανε.

— Ποῦ πήγατε; Τί γινήκατε; ρώτησε ὁ Μανόλης.

Ὁ Στέρφας πέταξε χάμω τὸ κρέας μ' ἓναν ἀνασταναγμὸ ἀνακουμιστικό, ἀκκυμπώντας τὰ χέρια στὰ νεφρά του.

— Βρὲ τί εἶναι αὐτό; ὀλάκκικο βῶδι, εἶπε ὁ Νίκος σκύδοντας ἀπάνω στὰ κρέατα μὲ μάτι γουρλωμένο λιχοῦδικα.

— Λάθος κάνεις. Εἶναι μοσχαρακί. Τέσσερες κ' ἐξήντα ἢ ὀκτῶ.

Τώρα μαζωχτήκανε ἔλα: γύρο.

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ος ἀριστοτελικός.

ος Δίντας, εἶπε.

ανάξανα ἔλοι.

ὁ Στέρφας.

πὸ θεῆν φωνήν, τούτῳ χι-

λόγη, μὴ ἔπαυται.

εἶναι. Ἡ νόστιμη νόστιμη.

λέω, δὲν εἶναι βέδι, οἶμαι πρὸς

νή, εἶπε ὁ Στέρφας.

ἰθόσασε; Πόλα γὰρ τῆ φωτιά.

οὐ δὲ σὺ βλέπω, εἶπε.

φωτιά; μέγα πρὸς ἀκούει τῆς νόστιμης.

ας, λέει ἕνας, βλέποντας τῆ φωτιά.

ἔμε; ρωτᾷ κάποιος.

ἠρῶμε.

Ἀρχίζουνα νὰ πηδᾶνε πάνω ἀπὸ τῆς φλόγες πού ἀ-
πλώνουνα τῆς γλώσσες τους σὰ νὰ θέλουνα νὰ τοὺς γλύ-
ψουνα.

Ἡ τσίκνα τοῦ ψητοῦ ὑφώνεται ἐρεθιστικά.

— Θέ μου, τί εὐωδία, μουρμουρίζει ἕνας.

Ὁ Στέρφας τραβᾷ ἀπὸ τῆ φωτιά ἕνα κομμάτι,
τσιμπᾷ τὴ σάρκα καὶ χώνει τὸ δάχτυλό του στὸ στέ-
μα του.

— Λουκούμι, λέει . . .

— Μωρὲ ὁ Στέρφας τί γίνηκε; Χάσαμε τὸ Στέρφα
φωνάζει ἕνας ἀπὸ τὴν παρέα μπουκωμένος μὴ χον-
τρή μπουκιά κρέας.

— Μᾶς λείπει κι ὁ Μανόλης. Τί διάολο γενήκανε
λέει ἄλλος χτυπώντας ἕνα κόκκαλο σὲ μὴ πέτρα γιὰ
νὰ βγῆ τὸ μελοῦδι.

Πέρασε λίγη ὥρα σὰ φάνηκε ὁ Στέρφας μὲ τὸ Μα-
νόλη κρατώντας ἀπὸ ταυτιά μὴ μεγάλη νταμιτζάνα
πού τὴν φέρνανε θριαμβευτικά.

— Ζήτησωω . . . φωνάζανε ἔλοι.

— Ἄμ τί. Πᾶς κάτω τέτοιος μεζῆς δίχως κρασί; Ἐ-
ράθηκε τὸ λαρύγι μου, ἀποκρίθηκε ὁ Στέρφας ἀπι-
θώνοντας χάμω τῆ νταμιτζάνα.

— Ποῦ τὸ πέτυχε, μωρὲ;

— Ἐδῶ δίπλα. Στὴν ταβέρνα τοῦ Σκούφου.

— Τὲ πλήρωσες;

— Ἄουτὸς εἶσαι. Τοῦ εἶπα νὰ τὸ γράψῃ.

— Καὶ σὲ πίστεψε;

Ὁ Στέρφας ξαφνιάστηκε.

— Καὶ γιατί νὰ μὴ μὲ πιστέψῃ; ὁ λόγος μου ἐμέ-
να συβόλαιο ἀπάντησε σὲ σοβαρὸ τόνο.

— Καλὰ, βάλε τώρα λίγο νὰ πιούμε γιατί μοῦ στά-
θηκε δῶ ἕνας κόμπος, φώναξε κάποιος ἀπὸ τὴν ἀκρῆ
χτυπώντας ἀλαφρὰ τὸ στήθος του γιὰ νὰ πάῃ κάτω ἡ
μπουκιά.

... ἔπειτα, ἀπὸ τὴν ἀνάστασιν. Ἐλάττωσε πᾶσι ἕνα
... ἔπειτα ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα.

... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα ἀπὸ χέρι σὲ χέρι γιομάτο,
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα στᾶλα στὸν πάτο.

... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα ἔλατο δίχως χορὸ δὲν ἔχει
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα τοῦ γέρο Μόσκου ἀπὸ μα-
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα.

Ἀναμμένοι, κομμένοι, χτυπῶνται ἔλοι βρίσκονται ὀρ-
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα.

— Χορὸ, χορὸ φωνάζουνα.

Ἄνουνε ἔλοι τὰ χέρια ἡ χορὸς πᾶσι κορδόνι γέρο
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα τῆ φωτιά καὶ τὸ τραγοῦδι ὑφώνεται χαρούμενο, ξέν
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα.

— Ἐμπρὸς κ' οἱ γυναῖκες στὸ χορὸ, φωνάζει ὁ
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα.

Τῆς πιάνουνα ἀπὸ τὰ χέρια, τῆς τραβᾶνε γιὰ νὰ τῆ
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα σηκώσουνα. Κεῖνες ἀρνοῦνται.

— Δὲν κάνει . . . λέει μὴ.

— Ἀπόψε ἔλα ἐπιτρέπονται, φωνάζει ὁ Στέρφας
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα τραδώντας μὴ ἀπὸ τὸ χέρι.

Κεῖνες ἀφήσανε νὰ σουρθοῦνε ἄβελι ἀνάμεσα στὴν
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα ἀλυσίδα πού κάνουνε οἱ ἄντρες.

Στὸν ἄδη θεὸ νὰ πάγω, τὸ Χάρο νὰ σμιχτῶ
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα Νᾶν τὸνε πιάσω φίλο κι' ἀδερφοπολιτῶ.

Τραγουδοῦσε ὁ γέρο Μόσκος χτυπώντας τῆς ἀπαλά-
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα μες τοῦ τῆ μὴ μὲ τὴν ἄλλη στὸ ρυθμὸ τοῦ τραγουδιοῦ.

Ἄξανα ἀκούστηκε μὴ ψαλμουδία ποῦ βγαίνει ἀπὸ
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα τὸ ἐκκλησιδάκι πού ὑφωνότατε πάνω στὸ λόφο λές
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα πὺς ἔξυπνησε κι αὐτὸ ἀπὸ τὸν ὕπνο του κι ἀποφάσισε
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα νὰ λάβῃ μέρος στὸ γλέντι.

Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον Χριστῶ
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα Τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου.

Κομμένος ὁ χορὸς σὴν κλωστή. Ἀκούνηται τώρα ἔ-
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα λοι μὲ τὰ κεφάλια ἀψηλά, μὲ τὰ μάτια γουρλωμένα,
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα ἀκούνε τὸν ὕμνο πού ἀντηχᾷ τόσο ἀναπάντεχα, τόσο
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα παράξενα σὰ νὰ βλέπουνα νανοίγεται μπρὸς τοὺς κά-
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα ποιοις ἄλλος ἀγνωστος κόσμος.

Ἐνθα οὐκ ἔστι λύπη, οὐ πόνος, οὐ στεναγμός

Στὴν τελευταία λέξη ἡ φωνὴ ὑψώθηκε δυνατὰ, πα-
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα θητικά . . .

Κρατοῦσανε τῆς ἀνάσες τοὺς.

Ἄλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Στὸν τελευταίον στίχο ἡ φωνὴ κατέδραχε, χάνονταν
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα ὅσο πού ἔσθησε.

— Ὁ Μανθὸς θάναι. Αὐτὸς κιόλας ξέρει καὶ φέλλει.
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα Πᾶν νὰ δῶ, εἶπε ὁ Παντελῆς μὲ κομμένη φωνὴ κ' ἔ-
... ἔπειτα πᾶσι ἕνα ἕνα ἕνα φυγε τρέχοντας.

Σὲ λίγο δυὸ ἄνθρωποι κατέβαιναν ἀπὸ τὸ λόφο.
 — Σὰς τὸν ἔφερα. Αὐτὸς εἶναι, φώναξε ὁ Φλώρης
 ἀπὸ μακριά.
 — Βρὲ τί σούρθε νὰ μὰς φάλῃς ζωντανούς; φώνα-
 ξε ὁ Στέφανος.
 Κείνος γελοῦσε.
 — Τί ζωντανούς, τί πεθαμένους. Τὸ ἴδιο εἶναι.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τὸ «Φύλλο ξερὸ» τοῦ Κ. Παλαμά πού ξανατυπώσαμε στὸ περσινὸ φύλλο ἀπὸ τὴ «Σφίγγα», τὸ ξανα-τυπώνουμε πάλι καὶ σήμερα, γιατί τὰ πολλὰ τυπογραφικὰ λάθη τὰ εἶχαν ἔλσεινὰ παραμορφώσει.

* Ἔρμα τοῦ δέντρον μου τὰ κλώνια, ὅλα γυρνά,
 ξερόφυλλο, χρυσόφυλλο στὴ μαύρη γῆ πεσιμένο.
 πονητὰ πόδια, ὦ πόδια μαρμαροχυτὰ,
 πατήστε με, σὰς πεσιμένο.

* Ἔρμα τοῦ δέντρον μου τὰ κλώνια, ὅλα γυρνά,
 ξερόφυλλο, χρυσόφυλλο στὴ μαύρη γῆ πεσιμένο.
 τρανὴ πνοὴ μὲ τὰ φτερὰ τὰ δυνατὰ,
 πάρε με, δεῖρε με, σήκωσέ με.
 γύρνα με, γύρνα, κατὰλυσέ με,
 σὲ πεσιμένο.

Φύλλο ξερὸ
 σὰς καρτερῶ.
 πόδια, πνοή,
 Ἔρωτα, Θάνατο, Θεοί.

Οἱ «ΔΡΟΣΟΣΤΑΛΙΔΕΣ» τοῦ Νάνου Δ. Ταγκόπου-
 λου, μὲ πρόλογο τοῦ Κωστή Παλαμά, πουλοῦνται στὸ «Α-
 καδημαϊκὸ βιβλιοπωλεῖο» (Ἀκαδημίας 10) καὶ στ' ἄλλα βι-
 βλιοπωλεῖα τῆς Ἀθήνας 2 δραχμῆς. Στὶς ἐπαρχίες καὶ στὸ
 ἐξωτερικὸ τὴς στέλναι στὸ «Ἀκαδημαϊκὸ».

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Μεν. Φιλ. Κάθε πρᾶμα στὸν τόπο μας ἔχει τὴν πα-
 ρωδία του. Γιατί νὰ μὴν ἔχει καὶ ὁ «Νουμάς» τὴ δική του
 παρωδία; — κ. Ν. Σταμ. Αἴγιο. Τὰ διηγήματα τοῦ Μωπα-
 σάν τὰ βγάλανε σὲ τόμο τὸ φιλολογικὸ περιοδικὸ «Τὰ ξύλ-
 λα». — κ. Μ.Μ. Τὴς «Δροσοσταλίδες» τὴς ἀφίσαμε στὸ Βι-
 βλιοπωλεῖο. Ὅσα θέλεις, πέρασε νὰ τὴς πόρεις.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς — Ἀλεξανδρείας

Μόλις ἐκ τῶν ἀγγλικῶν ναπηγείων παραληφθὲν θαλα-
 μηγὸν «ΣΥΡΙΑ» ταχύτητος 15 μιλίων, ἀμνηστίου πολυτε-
 λείας καὶ ἀνέσεως ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (παραλία Τροῦμ-
 πας) ἑκαστὸν ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 3 μ. μ. κατ' εὐθείαν δι'
 Ἀλεξάνδρειαν.

Γραμμὴ Πειραιῶς-Θεσσαλονίκης-Κιβέλλας

Γραμμὴ Πειραιῶς-Κυκλάδων

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀεθᾶτου ταχύτητος,
 πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμικλοῖον «ΕΣΠΕ-
 ΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τροῦμπας)

Ἐκαστὴν ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ὥραν 10.30' μ. μ. διὰ Σῶρον
 Ἄνδρον, Κόρθιον καὶ Τήνον.

Ἐκαστὴν ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ὥραν 8ην μ. μ. κατ' εὐθεία
 διὰ Θεσσαλονίκην—Καββάλλαν.

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον:

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπαιλλο
 ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ πρακτορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμά
 Κουκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γαϊδύμαν καὶ Σ. Σωτηάδου
 (Πλατεία Συντάγματος) καὶ Ἰωάν Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκ-
 τρικὸν σταθμὸν Ὀμονοίας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον. ὁδὸς Φίλωνος, 44. (ὅτι
 σθεν ὁδὸς Τριῖδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαβᾶρον ὁδὸς Ἀγτωνιάδου.

(Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)

ΛΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

Δάνειον 5 1)2 0)0

Τιμὴ ἐκδόσεως:

ΡΟΥΒΑΙΑ 95 δι' ἔνομ. κεφάλ. ΡΟΥΒΑΙΩΝ 100

Ἐξοφλητέον ἐντὸς 10 ἐτῶν,
 ἀπληλλυμένον παντὸς φόρου.

Σήμερινὴ τιμὴ Ρουβλίου κάτω τῶν Δρ. 1.70
 Τιμὴ εἰς ἀμάλῃς περιστάσεις 2.68

Ἐγγραφικὴ παρὰ τῆ ΛΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖῆ
 Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ καὶ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

καὶ παρὰ τοῖς Ἀνταποκριταῖς αὐτῆς ἐν ταῖς
 Ἐπαρχίαις